

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 318/08-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. januára 2009 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika vo veci sťažnosti JUDr. M. B., B., zastúpeného advokátkou Mgr. M. L., B., pre namietané porušenie jeho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 90/08-189 z 30. mája 2008 takto

r o z h o d o l :

Základné právo JUDr. M. B., PhD., vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 90/08-189 z 30. mája 2008 **p o r u š e n é n e b o l i .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 318/08-18 z 2. októbra 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. M. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. M. L., B., pre namietané porušenie jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 90/08-189 z 30. mája 2008. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa vo zvyšnej časti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Podstatou námietok sťažovateľa boli tvrdenia o svojvoľnosti namietaného uznesenia krajského súdu z dôvodu, že podľa jeho názoru bolo vydané bez toho, aby došlo k splneniu všetkých zákonných predpokladov na nariadenie predbežného opatrenia, čo malo za následok prijatie rozhodnutia, ktoré poskytlo dočasnú ochranu právnym nárokom navrhovateľky bez osvedčenia skutočností umožňujúcich záver o opodstatnenosti týchto nárokov. Krajský súd podľa názoru sťažovateľa tým poskytol neprimeranú ochranu nárokom navrhovateľky, čím zasiahol aj do jeho legitímneho očakávania v skoré nadobudnutie majetku uspokojením pohľadávky legálne nadobudnutej voči navrhovateľke.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1 listiny a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny uznesením krajského súdu

č. k. 5 Co 90/08-189 z 30. mája 2008, namietané uznesenie zrušil a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia.

K námietkam sťažovateľa sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril krajský súd podaním sp. zn. Spr. 3651/2008 doručeným ústavnému súdu faxom 30. októbra 2008 a následne 5. novembra 2008 poštou. V tomto podaní sa okrem iného uvádza:

„Vašu žiadosť vrátane sťažnosti predložil vyšší súdny úradník dňa 15. 10. 2008 na vyjadrenie predsedníčke senátu 5 Co, ktorá k veci podala písomne vyjadrenie, doručené dňa 30. 10. 2008. Uvedené vyjadrenie predsedníčky senátu 5 Co Vám v celom znení jeho textu prikladám k tomu listu...

Senát 5 Co svoj právny názor na návrh sťažovateľa, ktorým sa domáhal zrušenia predbežného opatrenia... vyjadril v odôvodnení uznesenia zo dňa 30. 5. 2008 č. k. 5 Co 90/08-189...

... konštatujem, že podania sťažovateľa sú nielen neetické, ale sú formulované spôsobom dosiahnuť, aby bola vylúčená možnosť súdu rozhodovať o veci ináč než to navrhuje sťažovateľ. Keď sa tak nestalo, nasledovalo podanie predmetnej sťažnosti na Ústavný súd Slovenskej republiky.

Sporové občianske súdne konanie je konaním, v ktorom vždy vystupujú dve sporové strany, t. j. na každej strane (navrhovateľa i odporcu) minimálne jeden účastník. Z povahy tohto druhu občianskeho súdneho konania vyplýva, že len jedna zo sporových strán môže byť v konaní úspešná. Pri výkone funkcie sudcu vnímam stále väčší počet sťažností podaných na Ústavnom súde Slovenskej republiky v konaní pred všeobecným súdom neúspešným účastníkom. Tento trend považujem za spoločensky neprospešný, zbytočne zaťažujúci sudcov Ústavného súdu a znevažujúci vo vzťahu k sudcom všeobecných súdov...“

V uvedenom liste predsedníčka krajského súdu oznámila ústavnému súdu, že netrvá na ústnom prerokovaní tejto veci.

K vyjadreniu krajského súdu zaujal svoje stanovisko aj sťažovateľ v liste doručenom ústavnému súdu faxom 11. novembra 2008 a poštou 12. novembra 2008. Z obsahu tohto

podania okrem toho, že sťažovateľ súhlasil s upustením od ústneho pojednávania v danej veci, vyplýva aj toto:

«Ak sa sťažovateľ ako účastník súdneho konania prostredníctvom svojho advokáta domáha zákonom ustanoveným postupom svojho práva na všeobecnom súde a jeho advokát dôsledne využíva všetky dostupné právne prostriedky na ochranu práv a oprávnených záujmov svojho klienta, a to aj poukazovaním na závažné právne vady a nedostatky v rozhodnutiach všeobecného súdu, nemožno takýto postup označovať zo strany súdu za „neetický“, „dost' odvážny“ či za „snahu svoj názor za každú cenu imputovať súdu.“ Je predsa prirodzené, že účastník súdneho konania, ktorý podáva opravný prostriedok proti rozhodnutiu súdu, poukazuje predovšetkým na nedostatky, ktoré v tomto rozhodnutí vidí.

Nemožno súhlasiť ani s názorom predsedníčky senátu, že podávanie sťažností proti rozhodnutiam všeobecných súdov na Ústavný súd Slovenskej republiky je „spoločensky neprospešný trend, zbytočne zatažujúci sudcov Ústavného súdu a znevažujúci vo vzťahu k sudcom všeobecných súdov“...

Práve naopak, od prijatia tzv. veľkej novely Ústavy Slovenskej republiky v roku 2001, Ústavný súd Slovenskej republiky významným spôsobom prispieva k posilňovaniu princípov právneho štátu a k ochrane základných práv a slobôd v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

Sme presvedčení, že každý účastník občianskeho súdneho konania má plné právo prejavíť iný právny názor než súd a využiť všetky dostupné opravné prostriedky, ktoré mu priznáva právny poriadok Slovenskej republiky. Je však celkom neštandardné, ak sa sudca všeobecného súdu cíti bežným postupom účastníka konania osobne dotknutý a označí ho za neetický či za spoločensky neprospešný trend.»

So súhlasom účastníkov konania ústavný súd v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania, ako aj z vyžiadaného spisu Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 9 C 13/2007 a zberného spisu krajského súdu sp. zn. 5 Co 90/2008 ústavný súd zistil tieto s vecou súvisiace skutočnosti:

Žalobou doručenu okresnému súdu 17. januára 2007 sa navrhovateľka voči sťažovateľovi domáhala určenia neplatnosti vyhlásenia o uznaní dlhu a súhlase dlžníka s exekúciou spísaného notárskou zápisnicou na Notárskom úrade notárky JUDr. R. B. v B. 23. marca 2006 pod sp. zn. N 21/2006, Nz 11198/2006, NCRI 11136/2006 a zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva uzavretej 29. marca 2006 medzi ňou a sťažovateľom.

Súčasťou žaloby navrhovateľky bol aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, o ktorom rozhodol okresný súd uznesením č. k. 9 C 13/2007-38 z 19. februára 2007. Okresný súd vo výroku rozhodnutia uložil sťažovateľovi povinnosť zdržať sa úkonov vedúcich k predaju akéhokoľvek hnutel'ného a nehnuteľného majetku navrhovateľky a úkonov obmedzujúcich ich užívanie navrhovateľkou výkonom práv vyplývajúcich preňho z vyhlásenia navrhovateľky o uznaní dlhu a súhlase dlžníka s exekúciou spísaného formou notárskej zápisnice z 23. marca 2006, zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva uzatvorenej 29. marca 2006 medzi navrhovateľkou a sťažovateľom a zmluvy o zriadení záložného práva uzatvorenej 23. marca 2006 medzi dcérou navrhovateľky a sťažovateľom. Okresný súd uložil sťažovateľovi danú povinnosť až do právoplatného skončenia tohto konania. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka dostatočne osvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, keď predložila s vecou súvisiace dôkazné materiály, ako aj upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľností sp. zn. EX 25/07, výzvu sťažovateľa na vypratanie a odovzdanie nehnuteľnosti zo 17. januára 2007 a oznámenie sťažovateľa o začatí výkonu záložného práva z 11. januára 2007.

Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom dôvodil tým, že k uzatvoreniu právnych úkonov, ktorých neplatnosť sťažovateľka napadla, došlo slobodne, vážne, bez tiesne a nápadne nevýhodných podmienok v súvislosti s jeho pohľadávkou voči nej za poskytnuté právne služby. Súčasne poukázal na to, že nariadením predbežného opatrenia bola sťažovateľke priznaná neprimeraná výhoda, pretože podľa jeho názoru okresný súd tak rozhodol na základe nepodložených a účelových tvrdení. Okrem toho sťažovateľ tvrdil, že uspokojenie jeho pohľadávky sa na základe rozhodnutia okresného súdu odďaľuje o značne dlhší čas, pričom argumentoval aj tým, že nariadenie predbežného opatrenia v súvislosti s výkonom práv vyplývajúcich zo zmluvy o zriadení záložného práva nemá žiadny súvis s predmetom konania, keďže táto zmluva bola uzatvorená medzi ním a dcérou sťažovateľky, ktorá nie je účastníčkou konania.

O odvolaní proti prvostupňovému uzneseniu rozhodol krajský súd uznesením č. k. 6 Co 167/07-88 z 29. júna 2007 tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu v časti týkajúcej sa nariadenia predbežného opatrenia spočívajúceho v uložení povinnosti sťažovateľovi zdržať sa úkonov vedúcich k predaju hnutel'ného a nehnuteľného majetku navrhovateľky a úkonov obmedzujúcich ich užívanie navrhovateľkou výkonom práv vyplývajúcich pre sťažovateľa zo zmluvy o zriadení záložného práva z 23. marca 2006 uzatvorenej medzi ním a dcérou navrhovateľky zmenil tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia v tejto časti zamietol a vo zvyšnej časti napadnuté uznesenie potvrdil. V tomto uznesení krajský súd poukázal na dočasnosť úpravy právnych pomerov medzi účastníkmi konania, ako aj na to, že predložením listinných dôkazov navrhovateľkou bol daný dostatočný dôvod na nariadenie tohto právneho inštitútu. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že vzhľadom na predmet konania vo veci samej bolo potrebné dočasne upraviť právne pomery medzi účastníkmi konania až do jeho právoplatného skončenia, aby sa zamedzilo úkonom, ktoré by mohli zmarit' jeho účel. Odvolací súd súčasne odôvodnil aj zamietnutie návrhu na vydanie predbežného opatrenia v súvislosti s výkonom práv sťažovateľa vyplývajúcich zo zmluvy o zriadení záložného práva argumentujúc tým, že vzhľadom na to, že podstatou predbežného opatrenia je dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania, a keďže táto zmluva bola uzatvorená medzi

sťažovateľom a dcérou navrhovateľky, ktorá nie je účastníčkou konania, nemohol byť ani daný dôvodný návrh na vydanie takého predbežného opatrenia.

Dňa 8. augusta 2007 sťažovateľ požiadal okresný súd o zrušenie predbežného opatrenia. V tomto návrhu sťažovateľ vyslovil názor, že na nariadenie predbežného opatrenia neexistovali zákonné dôvody, a preto je potrebné nariadené predbežné opatrenie zrušiť. Nesplnenie predpokladov na vydanie predbežného opatrenia videl predovšetkým v otázke dočasnosti, potreby a neprimeranosti zásahu do jeho práv. Konštatoval, že navrhovateľka neosvedčila svoje tvrdenia nijakými dôkazmi a že poskytnutá právna ochrana navrhovateľke má podľa jeho názoru podobu neprimeranej výhody. Zároveň poukázal na to, že on svoj nárok opiera o verejnú listinu (notársku zápisnicu) a iné listinné dôkazy a skutočnosti, ktoré podľa jeho názoru presvedčivo vyvracajú sťažovateľkou tvrdené skutočnosti.

O sťažovateľovom návrhu rozhodol okresný súd uznesením č. k. 9 C 13/2007-151 z 5. februára 2008 tak, že ho zamietol. V relevantnej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia okresný súd uviedol: *„Súd sa nestotožnil s názorom odporcu, že na nariadenie predbežného opatrenia neboli dôvody. Odporca v návrhu na zrušenie predbežného opatrenia neuviedol žiadne iné skutočnosti ako tie, ktoré boli už uvedené v odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie a o ktorom rozhodol odvolací súd uznesením zo dňa 29. júna 2007. Súd nezistil, že by v danom prípade pominuli dôvody, pre ktoré bolo predbežné opatrenie súdom nariadené, preto návrh odporcu na zrušenie predbežného opatrenia zamietol.“*

Proti označenému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom v podstate zotrval na svojich skorších vyjadreniach o neopodstatnenosti a nezákonnosti nariadenia predbežného opatrenia.

O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd uznesením č. k. 5 Co 90/08-189 z 30. mája 2008 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia okrem iného vyplýva: *„Treba súhlasiť s právnym názorom súdu prvého*

stupňa, podľa ktorého odporca v návrhu na zrušenie predbežného opatrenia neuviedol žiadne iné skutočnosti než tie, ktoré už boli uvedené v odvolaní proti uzneseniu o nariadení predbežného opatrenia, o ktorom tunajší súd rozhodol uznesením dňa 29. 6. 2007 č. k. 6 Co 167/07-88, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 7. 2007. Tvrdenie odporcu o tom, že na nariadenie predbežného opatrenia neboli splnené podmienky vôbec je dosť odvážne, pretože je v úplnom rozpore s odôvodnením uznesenia v predchádzajúcej vete presne označeného a vlastne ním odporca spochybňuje správnosť tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, a jednoznačne je len názorom odporcu, ktorý sa snaží tento svoj názor za každú cenu imputovať aj súdu. Odvolací súd aj v čase terajšieho rozhodovania má za to, že navrhovateľka v konaní o nariadení predbežného opatrenia dostatočným spôsobom osvedčila svoj nárok pričom je výlučne na úvahe súdu posúdiť dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia. Napokon vydaním predbežného opatrenia súd neprejudikuje spôsob rozhodnutia vo veci samej, len posudzuje dôvodnosť navrhovanej predbežnej úpravy pomerov účastníkov konania.“

III.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa § 75 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) predbežné opatrenie nariadi súd na návrh...

Podľa § 75 ods. 2 OSP návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich vydanie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej...

Podľa § 76 ods. 1 OSP predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby...

- e) nenakladal s určitými vecami alebo právami;
- f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal...

Podľa § 77 ods. 1 OSP predbežné opatrenie zanikne, ak...

- b) sa návrhu vo veci samej nevyhovelo;
- c) sa návrhu vo veci samej vyhovel a uplynulo pätnásť dní od vykonateľnosti rozhodnutia o veci;
- d) uplynul určený čas, po ktorý malo trvať.

Podľa § 77 ods. 2 OSP predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

V rámci svojej rozhodovacej činnosti (obdobne napr. II. ÚS 143/02, III. ÚS 229/06) ústavný súd vyslovil, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa uskutočňuje konkrétne konanie, je povinný postupovať zásadne nestranne a nezávisle. Ústavný súd v tomto smere osobitne pripomína objektivitu takéhoto postupu orgánu verejnej moci. Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa, ako aj ničím nepodložená možnosť úvahy orgánu verejnej moci bez akýchkoľvek objektívnych limitov, ktoré sú vymedzené zákonnými spôsobmi zisťovania skutkového základu, prijať rozhodnutie.

Z judikatúry ústavného súdu, ktorá je zameraná na ústavnú kontrolu rozhodnutí všeobecných súdov z hľadiska dodržania zásad spravodlivého procesu garantovaných čl. 46 ods. 1 ústavy (aj čl. 36 ods. 1 listiny), vyplýva, že úlohou ústavného súdu ako súdneho orgánu ochrany ústavnosti nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyhovené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 1/03).

V relevantných prípadoch judikatúra ústavného súdu (obdobne napr. IV. ÚS 234/08) tvrdí, že pri posudzovaní zákonnosti a ústavnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu týkajúceho sa predbežného opatrenia ústavný súd vychádza z požiadaviek, ktoré sú z hľadiska ústavných aspektov kladené na rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia (ako aj na rozhodnutia o preskúmaní návrhu na zrušenie predbežného opatrenia) a ktoré treba sformulovať do dvoch základných podmienok:

- a) musia mať predovšetkým zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy),
- b) musia byť vydané príslušným orgánom a nemôžu byť prejavom svojvôle (čl. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy).

Okrem toho ústavný súd v tomto prípade mal na pamäti aj dočasnú a provizórnu povahu predbežných opatrení, ktorých účelom je dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania vtedy, ak si to vyžaduje povaha veci, teda aby konanie vo veci samej sa neminulo účelom, ktorý sa ním samotným sleduje.

V namietanom prípade sa navrhovateľka vo veci samej domáhala vyslovenia neplatnosti označených právnych úkonov, na základe ktorých v podstate došlo k nútenému vymáhaniu pohľadávky sťažovateľa voči nej. Súčasne s návrhom vo veci samej doručila okresnému súdu aj návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby okresný

súd prikázal sťažovateľovi zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k predaju jej hnutel'ného a nehnuteľného majetku, ako aj úkonov znamenajúcich obmedzenie užívania jej majetku, teda aby došlo k dočasnému zamedzeniu výkonu jeho práv vyplývajúcich z právnych úkonov, neplatnosť ktorých napadla. Návrh na vydanie predbežného opatrenia navrhovateľka odôvodnila aj predloženými dôkazmi, predovšetkým rozhodnutím príslušného súdneho exekútora o začatí exekúcie predajom nehnuteľností. Následne už bolo na rozhodnutí okresného súdu a po podaní odvolania aj na posúdení krajského súdu, akým spôsobom sa s návrhom vysporiadajú a či uznajú jeho dôvodnosť. Okresný súd a krajský súd napokon uznali opodstatnenosť tohto návrhu, pričom svoj názor aj náležite odôvodnili. S odstupom času, a to na návrh sťažovateľa, tieto súdy opätovne preskúmavali, či nepominuli dôvody, pre ktoré bolo predbežné opatrenie nariadené. Vo svojich rozhodnutiach jednoznačne uzavreli, že dôvody, pre ktoré bolo predbežné opatrenie nariadené, trvajú aj naďalej, pričom krajský súd zároveň konštatoval, že v danom prípade sa zaoberal totožnými dôvodmi sťažovateľa svedčiacimi v neprospech nariadenia predbežného opatrenia, aké vyplývajú už z jeho odvolania proti skoršiemu uzneseniu okresného súdu, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Aj toto zistenie spočívajúce v presvedčení o nemennosti dôvodov nariadenia predbežného opatrenia prispelo k vyslovenému právnomu názoru krajského súdu o jeho dôvodnosti a ďalšom trvaní.

Po preskúmaní uznesenia krajského súdu č. k. 5 Co 90/08-189 z 30. mája 2008 považoval ústavný súd za absolútne bezvýznamné zasiahnuť akýmkoľvek spôsobom do tohto výsledku rozhodovacej činnosti krajského súdu. Ústavný súd toto svoje konštatovanie opiera o zistenie, že napadnuté uznesenie krajského súdu bolo vydané s súlade so zákonnými požiadavkami, ktoré predpokladá Občiansky súdny poriadok, vzhľadom na povahu procesného inštitútu (predbežné opatrenie), o ktorý v danom prípade šlo, bolo aj dostatočne odôvodnené a vo vzťahu k samotnému predmetu konania aj úplne legitímne. Napokon bolo vydané orgánom verejnej moci, ktorému prináleží rozhodovať o dočasnej úprave pomerov medzi účastníkmi konania.

Z uznesenia krajského súdu teda nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych

predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené skutočnosti nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery krajského súdu bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny (obdobne napr. III. ÚS 229/06).

Sťažovateľ namietal aj porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, ako aj podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu, pretože podľa jeho názoru práve nariadením predbežného opatrenia, ako aj jeho ďalším trvaním je značne oddialená jeho možnosť uspokojiť svoju pohľadávku z majetku navrhovateľky.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že „majetky“ môžu byť buď majetky existujúce, alebo majetkové hodnoty vrátane pohľadávok, o ktorých sťažovateľ môže tvrdiť, že má aspoň „legitímnu nádej“ na ich zhmotnenie (rozsudok vo veci PINE VALLEY DEVELOPMENTS LTD. a iní v. Írsko z 29. novembra 1991 a rozsudok vo veci PRESSOS COMPANIA NAVIERA S. A. a iní v. Belgicko z 20. novembra 1995).

Akceptujúc spomínanú judikatúru ESLP však pozornosti ústavného súdu neušlo, že v danom prípade sťažovateľ namietal porušenie svojich práv vlastníť majetok uznesením krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na zrušenie predbežného opatrenia. Ústavný súd v tejto súvislosti a v súlade so svojou rozhodovacou činnosťou (obdobne napr. uznesenie o prijatí III. ÚS 194/08) dospel k záveru, že tieto práva spojené s ochranou vlastníctva nemožno takým rozhodnutím porušiť, keďže v prípade predbežného opatrenia ide len o dočasnú a provizórnu úpravu pomerov medzi účastníkmi konania.

Uvedené skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1

listiny a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu č. k. 5 Co 90/08-189 z 30. mája 2008 porušené neboli.

Sťažovateľ v petite sťažnosti taktiež požadoval, aby ústavný súd zrušil namietané uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a prikázal mu zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Z uvedeného vyplýva, že tieto výroky sú viazané na vyhovenie vo veci samej. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd vyslovil, že práva, ktorých porušenie sťažovateľ namietal, porušené neboli, uvedeným návrhom, aby zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby ho zaviazal zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia, nevyhovel.

Na základe už uvedeného rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2009